

1914. SZEPTEMBER 1.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LIII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

17. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☉ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes ártért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapestben, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

✻ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek. ✻

(Telefon: 37-22.)

Fakereskedelem és faipar az 1913. évben.*)

I. Erdei termények és fakereskedelem.

Dongafa (keményfából). Az általános rossz gazdasági viszonyok, de főleg az 1913. évi rendellenes nyári időjárás a kádárüzletet hátrányosan befolyásolta. Az 1913. év első felében az üzletmenet a Közép- és Nyugat-Európában beállott fagykárok hatása alatt szenvedett, később a hideg és nedves nyár a lehető legkedvezőtlenebbül befolyásolta a hangulatot. Kivételt csakis Románia és részben Olaszország képeztek, ahol az időjárás kedvezőbb volt.

A fogyasztás még az igen szűk keretekben mozgó 1912. év mennyisége alá süllyedt, mert a belföldi kádárok a rossz pénzügyi viszonyok következtében künnlevőségeiket jórészt nem tudták behajtani és mert az egymásután következő három rossz szüret legtöbbjük hitelét erősen megrontotta, újabb hitelt pedig nem igen tudtak szerezni. Ez okból raktárra — mint más esztendőben — nem készítettek új hordókat és csak a megrendelt kis mennyiségű hordók előállítására szorítkoztak. Az új rendelések az

*) A budapesti kereskedelmi és iparkamara évi jelentéséből.

1913. évben azért is igen szűk keretekben mozogtak, mert az előző évi rossz szüret folytán igen sok üres hordó állott a pinczékben rendelkezésre és leginkább csak ezek javítására szoritkoztak. A néhány évvel ezelőtt még virágzó bognár kisipar különösen sokat szenvedett a balkán háboruk, a háborus készülődések és a példátlan pénzviszonyok következtében.

A fokozódó sörfogyasztás a nagyobb hordógyáraknak módot nyújtott arra, hogy boroshordó-szükséglet híján söröshordógyártással tarthassák fenn üzemüket; $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{1}$ és $\frac{2}{1}$ hektoliteres söröshordókban élénkebb szükséglet mutatkozott. A kisebb mesterek azonban — a söröshordóknak mechanikai uton való előállítására folytán — kézi munkájukkal már régen nem versenyképesek. *Ászokhordók* megrendelése tekintetében a sörgyárak a rossz gazdasági viszonyok folytán igen tartózkodók voltak.

Az állami borpinczék hordószükségletének kiírása sem javított sokat a helyzeten, mert a nagy versengés folytán a legminimálisabb árakon és nyilván minden haszon nélkül vállalták egyes vidéki kádárok ezeket a szállításokat, melyek ilyenformán csak a verseny újabb kiélesítését vonták maguk után.

Felette sajnálatos, hogy ezeknél az állami versenytárgyalásoknál kizárólag a hordók ajánlati árát veszik figyelembe, tekintet nélkül a teljesített munkára, habár a hordókészítésnél a munka minősége a mértékadó.

Azáltal, hogy tisztán az ár a döntő, rendszerint ismeretlen vidéki kisebb kádárok nyerik el a szállításokat, akik többnyire csak a rendelés vétele után szerzik be lehetőleg olcsó árakon, a legtöbbször gyöngébb minőségű fát és az állami pinczék bár olcsó, de silányabb minőségű hordókat kapnak, melyek gyakran már rövid idő múlva hasznavehetetlenek, míg elismert hírnevű, megbízható czégek valamivel magasabb árakon jóval szolidabb és tartósabb munkát szállítottak volna.

Ezen az anomálián a pinczemesteri tanfolyam, illetőleg a m. kir. szőlészeti és borászati felügyelőség volna hivatva segíteni, a hordó-versenytárgyalások szakszerű vezetése és kétes megbízhatóságu szállítók kizárása által, mert ilyenek az árak tervszerű lerontásával a tönk szélére juttatják a kifogástalan munkát végző és lelkiismeretes iparosokat.

A czementhordók is mindinkább tért hódítanak, olcsóságuknál fogva, habár alkalmazásuk sokkáros következménnyel jár. A czementhordók terjedése főleg külföldi cégek nagy propagandájának tulajdonítható és igen ajánlatos volna, ha az érdekelt körök, a bortermelők szélesebb rétegeiben a czementhordók alkalmazásának hátrányait ismertetni többé el nem mulasztanák.

A szomorú belföldi viszonyok mellett a *kivitel* sem volt kielégítő, ami részben politikai okoknak is tulajdonítható. Kivitelünk főleg Franciaország felé veszi útjait, a francia közönség pedig a balkáni zavargások folytán beállott elhidegülést kettős monarchiánkkal szemben a magyar szállítókkal is érezte, amennyiben rendelkezéseit tőlünk elvonta és az orosz szállítóknak juttatta.

Az *orosz donga* mindenütt elterjed és kiszorítja hazai termékeinket.

Németország piacait már nagyrészt elhódította tőlünk, sőt a csehországi sörgyárak is orosz dongából készítik hordóikat.

Ennek a kedvezőtlen jelenségnek okait kutatván, rá kell mutatnunk kedvezőtlen vasúti tarifáinkra, melyek megbénították honi termékeink versenyképességét. Míg az orosz fák hihetetlen olcsó fuvardijakon szállíthatók az orosz-német határra, a magyar terméket a folyton emelkedő vasúti fuvardijak jelentékenyen megdrágítják, míg elérkezik a fogyasztási helyére. A tarifaemelések e cikknél rendkívül súlyos megterhelést jelentenek, melyet az amugy is válsággal küzdő fatermelés el nem bír. Ezzel szemben a *kiviteli refakczia*, amely arra szolgált, hogy a nagy fuvarkülönbséget mérsékelje és a kivitelt elősegítse, megszüntettetett, ami által a kivitelnél jelentékeny károsodása következett be.

Üzleti köreink sajnálattal emlékeznek meg arról, hogy a kőbányai új sörfőzde hordóberendezése, habár Kőbányán kitűnően berendezett mechanikai hordógyár van, mégis külföldön, amerikai fából készült. A borközraktárak ászokhordóira vonatkozólag üzleti köreink felpanaszolják, hogy — noha elő van írva hazai származású fa használata — némelyeknek mégis sikerült ezt a kikötést illuzóriussá tenni.

Az orosz versenyre vonatkozólag megemlítendő még, hogy az orosz termelő az ottani kedvezőbb megélhetési viszonyok folytán olcsó munkaerővel is rendelkezik, míg a magyar termelő

már csak rendkívüli magas bérek fejében szerezhethet szakavatott krajnai dongamunkást, tekintve, hogy ezek színe-java kivándorol Amerikába s ezenkívül nagyszámu krajnai munkást a Kaukázusba, Tuniszba s sok más helyre szállítanak, úgy hogy a dongatermelést a nehéz munkásviszonyok nemcsak hogy megnehezítik, de meg is drágítják.

A nagy dongafában pedig az *amerikai donga* még mindig dominál és már majdnem ugyanazon az áron kel el, mint a szlavoniai donga.

A mindinkább gyérülő szlavoniai tölgyfa-erdőségek takarékoskodó kihasználást igényelnek, ami viszont a donga méreteit és minőségét kedvezőtlenül befolyásolja, úgy hogy a szakkörök már nem tartanak oly tág disztanciát az amerikai és szlavoniai magyar termék között.

Ha mindezek daczára a dongafa árai nem csappantak meg, azt csak annak tulajdoníthatni, hogy a nagy tőkebefektetést igénylő dongaüzlet erős, jól fundált, vagy évekre finanziaozott vállalatok kezeiben van, melyek a kedvezőtlen pénzügyi és piaci viszonyok behatása alatt sem határozták el magukat arra, hogy forgalmukat árengedmények adásával növeljék, tudván, hogy készleteiket nem egészíthetik ki olcsóbb beszerzési áron.

A fenti okoknak tudható be az is, hogy az őszi árverések alkalmával úgy a vinkovcei erdőhivatalnak, valamint a bródi vagyonszövetségnek erdei igen szép árakon keltek el, míg a silányabb minőségű erdők eladásánál elég gyakran előfordult az eset, hogy egyetlen egy ajánlat sem érkezett be az árverésekhez, így pl. az október 28-án és 29-én Belováron tartott gyurgyevácsi és körösi erdő-árverések teljesen eredménytelenek maradtak, mert egyetlen egy ajánlatot sem nyújtottak be a 677.710, illetőleg 256.478 koronára becsült erdők megvételére. Évek óta példátlan eset ez, melynek nagy fontossága el nem vitatható. A volt határörvidéken és Horvátországban az erdőgondnokságokat ugyyszólván folytonosan ösztönözték az alapárak felemelésére, mert mindig találkoztak ajánlattevők, akik a kikiáltási árakat, bármily tulzottan magasak is voltak, mindig még tulszárnyalták ajánlatukkal. De végeredményben itt is bebizonyult, hogy nem a vérmes ajánlattevők rohama, hanem a fogyasztás, illetőleg a fogyasztási lehetőség a döntő.

A tengerentuli származékok, nevezetesen a japán és ujabban az amerikai, nagyban éreztetik hatásukat a mértékadó fogyasztási piacokon, most, amikor a szükséglet mindenütt megcsappant.

Ennek a versenynek legyőzésére nem marad más hátra, mint az árakat úgy szabályozni, hogy a konkurrenzia ki ne szorítsa a szlapon termelőket. Az árszabályozás pedig csakis az erdőbeszerzéseknél alkalmazható gyakorlatban, mert a termelési költségek leszállítása teljesen kizárt dolog.

Külforgalmunk e cikkben a következőképpen alakult:

Hordófa (donga), elő nem készítve, keményfából.

	Behozatal		Kivitel	
	1912	1913	1912	1913
Ausztria	19349	26011	139398	115770
Bosznia-Hercegovina	29059	16946	1852	843
Németország	286	—	58041	29421
Svájc	—	—	7541	3129
Olaszország	3	4	36655	13888
Franciaország	—	—	51412	96459
Portugália	—	—	18927	15260
Belgium	—	—	2694	—
Németalföld	—	—	1256	7
Románia	15734	6977	8644	13685
Szerbia	10272	453	—	—
Görögország	—	—	22048	39500
Brit birt. a Földk. teng.	—	—	1304	1572
Európai Törökország...	—	—	1519	—
Algir	—	—	459	1688
Északamerikai Egyesült- Államok	8836	10298	—	—

Bükkdongák iránt Franciaország és egyéb országok részéről állandó érdeklődés mutatkozik. Ezek a fogyasztók azonban bükkdongákért oly alacsony árakat kínálnak és fizetnek, a melyeknél a mai munkabérek és a bükkfa nyersanyag emelkedett értéke mellett a kádárfa termelése már nem hasznothozó és minthogy ezeknek a viszonyoknak változására egyelőre nincs kilátás, a bükkdonga termelése és forgalma nem néz fejlődés elé. Élénk kereslet mellett folytonos a hiány kész bükkdongaárunkban és pedig ugy

Franciaország részére — borhordók és extract-cikkek hordói tekintetében — mint nálunk, belföldön és Németországban, petróleum- és olajhordókban fennálló szükséglet fedezésére.

Fűrészelt anyag (keményfából). A fent vázolt körülmények a fűrészáruüzletet is kedvezőtlenül befolyásolták, úgy hogy még a legfinomabb szlavoniai fűrészanyag árai is csökkentek. Ez még nagyobb mértékben áll a silányabb minőségű anyagra nézve, amelynek árai, kereslet híján, nagyon alászálltak.

Ugyanez mondható *tükörananyag-, Boullés-palló és vagonépítési anyagokról*, mely utóbbiakban teljesen szünetelt a forgalom.

Kőrísfát, elsőrendű finom minőségben, mindig kerestek, másodrendű anyag nem kél el.

Szilfa már nem igen divatos butorgyártási czélokra.

Bükkfában szilárd volt az üzlet, s állandóan kielégítő a kereslet a jobb minőségű anyagban, de silányabb minőségben az év végén is nagyok voltak még a készletek. A külföldön uralkodó rossz értékesítési viszonyok miatt a kiviteli forgalom némileg megcsappant.

1912-ben behoztunk 39.503, 1913-ban 18.796 *q* bárdolt vagy fűrészelt épület- és műfát tölgyfából. (Ausztriából 12.719, Boszniából 4448 és Romániából 1360 métermázsát.) Kivitelünk 1912-höz viszonyítva csökkent. 1912-ben kivittünk 1,097.848, 1913-ban csak 903.262 métermázsát. Ebből ment Ausztriába 132.961 *q*, Németországba 117.484 *q*, Svájcba 58.890 *q*, Olaszországba 198.187 *q*, Franciaországba 176.187 *q*, Spanyolországba 18.025 *q*, Belgiumba 74.912 *q*, Némealföldre 11.379 *q*, Nagybritanniába 84.821 *q*, Görögországba 2217 *q*, Egyiptomba 1451 *q*, Tuniszba 3755 *q*, Algirba 1.404 *q* és Argentínába 17.672 *q*.

Bükkfából való bárdolt vagy fűrészelt épület- és műfabehozatalunk 49.138 *q*-ról 1913-ban 171.889 *q*-ra emelkedett. A boszniai import ugyanis 31.252 métermázsáról 160.853 *q*-ra növekedett. Kivitelünk e cikkben az 1912-es keretek közt mozgott. Kivittünk 1912-ben 1,212.395 *q*-t, 1913-ban pedig 1,224.152 *q*-t. Kivitelünk e cikkben legjelentékenyebb Ausztriába (376.189 *q*), Olaszországba (490.914 *q*), Spanyolországba (135.717 *q*) és Németországba (48.417 *q*).

Fűrészelt anyag (fenyőfából). A belföldi üzlet az építőipar pangása folytán kedvezőtlen volt, külforgalmunk számadatai

azonban amellet tanuskodnak, hogy a kiviteli üzlet — legalább a forgalom mennyiségét illetőleg — az 1912-es év eredményeit felülmulta. Behozatalunk körülbelül 1 millió métermázsával csökkent — 3,347.803 *q*-ról 2,347.624-re 1913-ban —, kivitelünk azonban 2,837.883 *q*-ról 3,109.614 *q*-ra emelkedett. Csökkent a kivitel Ausztriába, Németországba, Svájcba, Szerbiába, Bulgáriába, Európai Törökországba, Tripoliszba és Algirba, viszont azonban Olaszországba, Franciaországba, Spanyolországba, Németalföldre, Nagybritanniába, Albániába, Ázsiai Törökországba, Egyiptomba, Tuniszba és Marokkóba irányuló kivitelünk oly jelentékeny, hogy az amott mutakozó hiányt nemcsak tökéletesen pótolja, de elég jelentékenyen felül is mulja.

Vasuti talpfa. Az ebben a cikkben remélt javulás, sajnos, nem állott be, miután a rossz gazdasági viszonyok folytán újabb vasutépítkezések nem jöttek létre és a szükséglet ehhez mérten csakis azokra a mennyiségekre szoritkozott, amelyekre a m. kir. államvasutak és a Magyarorszáiban létező magánvasutak vonalaik fenntartása céljaira szükség volt.

A *bükkfalpfára* nézve belföldön csak a M. Á. V. jöhet mint vevő tekintetbe, mert impregnáló-telepekkel csak ez rendelkezik; ezek pedig már az előző esztendőknben teljesítőképességük nagy részét fedezték. A más esztendőknél már amugy is csekélyebb szükséglet többszörösen tulajánltatott, ugy hogy a M. Á. V. az 1912. évi árakkal szemben 5—10⁰/₀-kal olcsóbban fedezhette magát.

A *tölgytalpfánál*, I. ranguban, némi árhanyatlás mutakozott, mig a II. rangunál ez kevésbbé volt tapasztalható, mert az 1912. évben megkezdett és folyamatban lévő helyiérdekü vasutépítkezések részéről — habár szerény keretekben — némi kereslet mutakozott. A talpfák behozatalánál főleg csak Boszniáról lehet szó. A Boszniából importált talpfák főleg a M. Á. V.-nál és a Déli vasutnál találnak alkalmazást.

E cikknek kivitele Ausztriába majdnem teljesen lehetetlen, mert az osztrák vasutak az idegen talpfákat, illetve faanyagot a saját vonalaikon való felhasználásból szigoruan kizárják és Ausztriába való kivitelre csak az a csekély mennyiségü talpfa jöhet figyelembe, amely iparvágányok létesítésére és a magánvasutak fenntartási céljaira szolgál. A Balkán-államok, főleg Bulgária részéről

mutatkozott időnként érdeklődés tölgytalpfákra anélkül, hogy jelentősebb szállítás jött volna létre.

Franciaország állandó érdeklődést mutat bükkfalpfák iránt és e cikkben bizonyos forgalom is fejlődött ki, amely azonban tekintettel azokra az alacsony árakra, amelyeket Franciaország bükkfalpfákért fizet, csakis azokra a horvátországi relációkra szorítkozik, amelyek fuvarilag Fiume felé igen kedvezően fekszenek.

Ép így volt bükkfalpfa Olaszország részére — kisebb mennyiségben is — időről-időre eladható, de ugyanazokból az okokból mint Franciaországban, csakis oly vidékekről volt a szállítás lehetséges, amelyek a fiumei viszonylatban fuvarilag különösen kedvezően feküdtek, mert nagyobb távolságról ez a cikk a vasúti fuvar nem bírja el.

Ezeknek a visszas állapotoknak a javulása csak akkorra várható, ha az általános viszonyok azt magukkal hozzák és ha a megjavult gazdasági viszonyok beállítával a m. kir. államvasutak építési programjukat, azaz kettős vágányok és új helyi érdekű vasutak építését ismét megkezdik.

Az általános gazdasági viszonyok megjavulásánál a talpfák kivitelének kilátása is emelkedni fog, miután a Balkán-államok újonnan szerzett területein jelentékenyebb vasutak építésének szüksége fog fenforogni.

Vasúti talpfából behoztunk Ausztriából 1912-ben 6010 méter-mázsát, 1913-ban 9878 méter-mázsát, Bosznia-Hercegovinából 53.518, illetve 101.986 méter-mázsát. Összbehozatalunk 1912-ben 60.053, 1913-ban 112.044 méter-mázsá.

	Kivittünk méter-mázsákban	
	1912	1913
Ausztriába	52.215	34.262
Németországba	23.545	22.787
Olaszországba	157.845	42.551
Franciaországba	160.442	117.154
Németalföldre	2.111	63.841
Bulgáriába	9.154	—
Görögországba	50.700	57.726
Európai Törökországba	27.290	—
Ázsiai	13.305	—
Tripoliszba	2.892	—
Összkivitelünk volt	501.028	338.779

Tüzifakereskedelem. A lefolyt üzleti év nemcsak eseményekben, de tanulságokban is gazdag. Két évtized óta nem volt a tüzfapiac ilyen megpróbáltatásoknak kitéve és ennek talán meg lesz az a hatása, hogy az üzlet az eddiginél szilárdabb és józanabb alapokra helyezkedik.

Az utóbbi években a tüzfakereskedelem állandó harcban állott a termeléssel és így nem volt alkalom az anyagi erőgyűjtésre. Pedig a pénzügyi krízis beállta előtt már kezdett az állapot javulni és a konszolidáltság állapotába kerülni, mert úgy a kereskedelem, mint a termelés képviselői belátták azt, hogy egymásra vannak utalva és igyekeztek érdekeiket összhangba hozni.

Az 1913. év folyamán a tüzfakereskedelem terén a helyzet kedvezőtlen irányba tolódott el, ezzel ellentétben a termelés egészségesebbé és izmosabbá fejlődött, mert a termelés a nehéz pénzügyi viszonyok dacára is céltudatosan és egyöntetűen dolgozott és okos termelési politikával ellensúlyozta azokat a nehézségeket, melyekkel minden üzletágnak kivétel nélkül meg kellett küzdenie. A tüzfakereskedelem egészségtelen helyzetére mindenekelőtt a pénzügyi viszonyok voltak kedvezőtlen befolyással és a hatás alól csak a legerősebb és elegendő tőkével rendelkező cégek tudták magukat kivonni. Sajnos, a tüzifaüzlet igen jelentékeny része oly cégek kezében van, amelyek tartaléktőkékre nem támaszkodhatnak és éppen a gyengébb elemek járultak hozzá legjobban a helyzet elmérgesítéséhez. A csekély kereslet dacára ugyanis a forgalom mesterséges fokozásában vélték számításaikat megtalálni. E forszírozott üzletek pedig csak árrontások és könnyelmű hitelezések révén voltak lehetségesek, aminek hatása alatt aztán az egész piac érzékenyen szenvedett.

A másik fontos mozzanata az volt a múlt üzletévnek, hogy a minden esztendőben fellépő vagonhiány ezidén egyáltalán nem volt érezhető. A rossz gazdasági helyzet az általános kereskedelemre is deprimálólag hatott, ami aztán a vasut forgalmán is meglátszott. Innen magyarázható, hogy a vasut az egész éven át elegendő mennyiségű kocsit bocsáthatott a szükséglet rendelkezésére. A tüzifaüzlet számolván a kifuvarozási nehézségekkel és a vagonhiánnyal, mint minden évben, 1913-ban is nagy készleteket gyűjtött. Ez az elővigyázatosság természetesen teljesen fölös-

legesnek bizonyult, mert a kedvező időjárás a kifuvarozást igen elősegítette s az általános munkahiány miatt fuvarosok is akadtak mindig, a minélfogva szünet nélkül, korlátlan mértékben történhetett meg a feladó állomásokhoz való kifuvarozás, valamint a vasuton való továbbszállítás. Amikor tehát az enyhébb időjárás következtében a kereslet, illetőleg a fogyasztás csak minimális volt, ezzel szemben állandóan jött kellő mennyiségű anyag a piacra és ez a készletek feldolgozását hátráltatta. A konjunkturának abszolút hiánya természetesen az árakban is megnyilvánult s noha ép ezért sokan veszteséggel dolgoztak, mégis átvételi kötelezettségeiknek eleget tettek. 1913-ban vagononként 30—40 koronával volt olcsóbb a fa eladási ára, mint az előző évben.

A budapesti piacon az utolsó két évben ugyyszólván megkétszereződött a gőzfavágók száma. Szakkörök véleménye szerint — különösen gazdasági pangás idején — igen nehéz feladat lesz mindannyit gyümölcsözötlenül foglalkoztatni. Ehhez járul, hogy a fogyasztók egy jelentékeny hányadát úgy a magy. kir. államasutak, mint a főváros elvonta a helyi tűzifakereskedelemtől, ami évente jó néhány ezer vagon tűzifát jelent. Végül érezteti áldatlan hatását a korlátlan, egészségtelen verseny is, amely arra kényszeríti az egészséges alapon nyugvó vállalatokat is, hogy a drága pénzen vásárolt és lekötött árun olcsó áron tudjanak.

A *cserkéregüzlet* felette kedvezően alakult, amennyiben a mult években tapasztalt termelésfőlösleg és nyomott árak helyett az 1913. év második felében a hadfelszerelés terén történt nagyarányu beruházások és bőrgyáraink erős foglalkoztatása folytán megeléknkült üzlet következtében nemcsak az új, hanem a legrégibb készletek is 10—20%-kal magasabb árakon keltek el, úgy hogy az 1914. év elején hazai kérgekben érezhető hiány állott be, ami maga után vonja majd a termelés fokozottabb mértékben való megindulását.

Gubacs a lefolyt évadban kevés termett és minősége sem volt elsőrendű. E czikk régi jelentőségét a bőriparban már régen elveszítette és jelenleg nagyrészt csak akkor jön tekintetbe, ha nyomott árával más, megfelelőbb cserzőanyagokkal szemben, versenyképes. Ma már főképen csak a régi cserzési eljárás szerint dolgozó bőripari telepeken talál felhasználásra.

Cserzőkivonataink közül a tölgyfakivonat ma is jelentékeny forgalmat ér el, habár e cikk már nem olyan domináló a nemzetközi piacon, mint még néhány évvel ezelőtt, mert egyrészt sok bõrgyár más cserzőanyaggal dolgozik, másrészt pedig Oroszországban és Svédországban is alakultak tölgyfakivonatgyárak, melyek a négy hazai gyárral versenyeznek, ha nem is valami fényes eredménnyel. Annyi tény, hogy e cikk ára néhány év óta 10—15⁰/₀-kal csökkent és eladása jóval több nehézséggel és fáradozással jár, mint korábban.

A Fiumében működő, egyedüli hazai gyár, mely fenyő- és gesztenyefakivonatot készít, főképen azonban exotikus cserzőanyagokból (quebrachofa, mimózakéreg, szömörce stb.) állít elő gyári uton folyékony, cseppfolyós és szilárd halmazállapotú kivonatokat, nagyon mostoha viszonyokkal küzd, mert már földrajzi fekvésénél fogva sem képes a monarchia északi részében fekvő nagyfogyasztású bõrgyáraknál eredményt elérni; a Csehországban fennálló két gyár ugyanis, amelyek előnyösebben fekszenek, minden ily irányu törekvést meghiusít. Ez az eredménytelenség jórészt az államvasutak tarifapolitikájának tudható be, mert míg Ausztriában az említett két gyár Bodenbach és Rosenthal-Graupen állomásokról minden számottevő relációra, többek között az osztrák alpesi, stájer és délibb tartományokra, melyek Fiume természetes körzetébe tartoznak, továbbá közvetve egész Magyarországra fuvardíjkezdményeket élvez, melyek esetenként jelentékenyeknek mondhatók, addig a magyar kir. államvasut az ehhez hasonló kedvezmény elérésére irányuló okadatolt kérelem elől elzárkózik, aminek következtében e hazai iparág háttérbe szorul. A szomorú eredmények nem is maradtak el és a fiumei részvénytársaság kénytelen volt alaptőkéjének 70⁰/₀-át leírni.

A cserzőhéjak behozatala 53.046 *q*-ról 1913-ban 47.716 *q*-ra csökkent. Oka ennek főleg az ausztriai import csökkenése: 43.004 *q*-ról 36.274 *q*-ra. Emelkedett ellenben behozatalunk Németországból és az afrikai brit birtokokról. Kivitelünk némi emelkedést mutat. 1912-ben kivittünk 229.418 *q* cserzőhéjat, 1913-ban pedig 236.281 *q*-t. Ausztriába az elmúlt évben csak 40.080 *q*-t exportáltunk, míg 1912-ben 45.633 *q*-t. Ezzel szemben jelentékenyen emelkedett kivitelünk Németországba 170.899-ről 181.267 *q*-ra és Oroszországba

3670-ről 7928 *q*-ra. Tölgyfakivonatból behozatalunk egészen jelentéktelen. Kivitelünk csökkenést mutat. Kivittünk 1912-ben 196.542 *q*-t, 1913-ban 168.508 *q*-t. Főkiviteli piacaink Ausztria, Németország és Nagybritannia. Ez országokba kivittünk:

	1912-ben	1913-ban
	métermázsát	
Ausztriába	56.478	51.836
Németországba	40.258	36.296
Nagybritanniába	75.493	56.111

KÜLÖNFÉLÉK.

Figyelmeztetés. Sajtótermékeket Budapesten csak a 72. számú postahivatal vesz fel, amely az Országos Erdészeti Egyesülettől igen távol esik. Minthogy az egyesület szolgazemélyzete is megfogyott, nincs módunkban egyes reklamált lappéldányokat vagy egyéb sajtóterméket (napfárt, könyvet) napról-napra továbbítani, hanem ez csak időszakonként, esetleg csak a legközelebbi lapexpedíció alkalmával fog megtörténni. Tisztelettel kérjük tehát olvasóink szives türelmét és elnézését az ebből származó késedelmekért.

Segélyezett erdőtishti gyermekek. Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alpból a földművelésügyi miniszter urnak 84253/1914. szám alatt kelt intézménye alapján az 1914/1915. tanévre segélyben részesültek:

1. Apátlan-anyátlan árvák:

Ercsényi István, Ercsényi Margit, Mjazovszky Ilona, Jerbic Zdravko, egyenként 500—500 koronát.

2. Özvegyek:

a) Három, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után, összesen 1100 koronát:

özv. Giller Edéné, özv. Gerő Gusztávné.

Összesen 1000 koronát :

özv. Darkó Gáborné.

b) Két, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után összesen 800 koronát :

özv. Früstük Istvánné, özv. Hrabovszky Kelemenné, özv. Lohr Antalné, özv. Lehóczy Aladárné, özv. Huszár Józsefné, özv. Veress Lászlóné, özv. Kárpáti Lajosné.

Összesen 600 koronát :

özv. Bosnyák Mihályné, özv. Lakner Lajosné, özv. Hidvéghy Jánosné, özv. Terray Lajosné, özv. Rochlitz Nándorné.

c) Egy, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után, egyenként 400 koronát :

özv. Hajdu Józsefné, Pollágh Kálmánné, özv. Németh Pálné, özv. Páll Tamásné, özv. Donáth Károlyné, özv. Nemes Béláné, özv. Palkó Antalné, özv. Folkmann Jánosné, özv. Tauber Ödönné, Drenovac Mária, özv. Zsuffa Antalné, özv. Mészáros Jánosné, özv. Schlachta Lászlóné.

Egyenként 300 koronát :

özv. Debreczy Odönné, özv. Pfundtner Károlyné, özv. Bálint Mihályné, özv. Szmik Gáborné, özv. Zachár Gyuláné, özv. Masztics Ádámné, özv. Jávorszky Albertné, özv. Kostenszky Béláné.

3. Tisztviselők :

a) Három, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után, összesen 600 koronát :

Jancsó Gyula, Schwarcz Rezső, Kadácsi Bálint.

500 év óta gyógyítanak csu^zt, köszvényt, ischiast stb.

Trencsénteplicz

radioaktiv kénes hőforrásai és iszapfürdői. Szállodák fürdőkkel egybeépítve, azért egész éven át nyitva. Hidegvizgyógyintézet. Diétetikus konyha. *Uj fürdők. Uj szállodák. Uj iszapfürdők.* Házikurához: Kénes iszap- és vizszétküldés.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai és azok hozzátartozói a június 15-től szeptember 1-ig terjedő idő kivételével napi 8 koronáért szobát, ellátást, fürdő- vagy iszapkezelést kapnak. Aki ezt a kedvezményt nem veszi igénybe, de a fürdőigazgatóság házaiban lakik, a lakásnál és fürdőknél 50% kedvezményt élvez. Iszapszétküldésnél 10%.

Összesen 500 koronát:

Pásztor Sándor, Buhescu Terentius, Takács Miklós, Ittu Mihály, Jamnitzky Antal, Bárdos József, Nagy György, Bodor Gyula, Péch Kálmán.

b) Két, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után, összesen 400 koronát:

Vukovic Péter, Hohoss János, Munteanu Amadeus, dr. Tartoll János, Szepessy Elek, Furherr János, Páll János, Fekete Béla, Soltész Gyula, Kayser Sándor, dr. Mátrai Ignác, Ladányi Frigyes, Vajda Ákos, Polgárdi Béla, Mezey Rezső, Hajdu Rezső, Trauer Gyula, Ziegler Mihály, Hajdu Dezső, Kralovánszky János, Popovits Ottó, Dióssy Dezső, Sikó Áron, Brausil Miksa, Bartha Gábor, Sipos Mihály, Demeczky Jenő, Papp Béla, Biloveczky Béla, Szakmáry Ferencz, Vég Gyula, Aschner Vilmos, Napholtz Jenő, Kovács Pál, Bodnár Richárd, Krajnyák János, Lánczy Antal, Szántó Mihály, Kiss Ernő, Gründl Gyula, Székely József, Gábor Sándor, Muraközy János, Krippel Móríc, dr. Hoffmann Gyula, Apáti László, Héjas Kálmán.

Összesen 300 koronát:

Páll Miklós, Bogdán Géza, Polacsek Károly, Mariányi János, Chrenóczy Nagy Antal.

c) Egy, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után, egyenként 200 koronát:

Szuchevich Sándor, Gyenge István, Belházy Géza, Móre László, Rochlitz Gyula, Szepesi Gusztáv, Hamar László, Lengyel Viktor, Érsek Árpád, dr. Sziogyártó József, Gyurcsó József, Kelen Gyula, Sréter Ágost, Kakas Ödön, Székács Vincze, Geyer H. Viktor, br. Metzger Rezső, Orencsák Károly, Pauer Jenő, Tölgyes József, Papp István, Szecskay Dezső, Vassányi Mihály, Tellyesiczky Nándor, Horváth Viktor, Koschatzky Rezső, Kovács András, Kovács Ferencz, Szomolányi Gyula, Geschwind Lipót, dr. Füley László, Spielhaupter György, Binder Béla, Kotzmann Géza, Zalay László, Janussek István, Fejér Kálmán, Fábíán Béla, Fischer Károly, Hamernyik Béla, Plachy Teofil, Kovács Pál, Puchreiner Henrik, Regenhardt Pál, Zankó Emil, Boor Károly, Gulyás Jenő, Kolozs József, Veszely Alajos, Pausinger Károly, Kmetonyi Emil, Vinkler Guidó, Szabó Ignác, Joós Elek, Urbánszky István, Ranku Miladin,

dr. Saad Andor, Sziklai Lajos, Cserny Győző, Borbáth Gerő, Várjon Géza, Krausz Ernő, Béky Albert, Konok Tamás, Huszár Kornél, Mike Imre, Brannich Gyula, Terényi Sándor, Guáry Kálmán, Hámon József, Bihari Ödön, Günther József, Reisz László, Kriszta Gyula, Vallent Emil, Jeszenszky Ferencz, Habel Lambert, Pászthy Ferencz, Saenger Nándor, Schuszter Rezső, Ajtay Jenő, Tomka Jenő, Gyarmathy Mózes, Reschner Rezső, Zezulka Iván, Pöschl Ferencz, Vály Ferencz, Bohunitzky Endre, Bészler Kálmán, Oszterlamm Ernő, Krizán Mihály, Biró Zoltán, Batta Ferencz, Ivanich Ferencz, Bossányi István, Ambrus Lajos, Ferentzy Lajos, Medveczky Ernő, Winkler Miklós, Solc Henrik, Benedek Albert, Szabó Ferencz, Bájer István, Solti Arnold, Hoos Ernő, Sailler György, Pálka Gyula, Wilhelmb Gyula, Seeh Jenő, Hantos Ernő, Gruber Gyula, Kováts Elek, Uitz Mátyás, Spanyol Géza, Miskolczy János, Lehóczky György, Csopey Kornél, Petényi Keresztély, Korzenszky Antal, Szécsi Imre, Gabnay Ferencz, Biró János, Rejtő Adolf, Tomassek Miklós, Somogy Lajos, Ratkovszky Károly.

PÖSTYÉN

ma már kettős fogalom.

1. Hires iszapforrásai csusz-, köszvényeseteiben az egész világon elismert páratlan gyógyhatásuak.

2. Kitűnően felszerelt hideggyógyintézetében neuraszténiák, szívbajok pompás eredménnyel kezelhetők. 1912-ben 18.000 fürdővendég. Télen nyáron nyitva. Felvilágosítást nyújt a

Fürdőigazgatóság.

Egyesületünk tagjai utalvány alapján
:: kedvezményben részesülnek. ::

Bővebbet az elnökségnél.

ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alapintéző bizottságának 1914. évi július hó 24-én tartott rendes évnegyedes ülésén.

Jelen voltak: Nagy Vincze min. tanácsos, elnök, Kovács Gábor m. kir. főerdőtanácsos, h. előadó, Kócsy János, Rappensberger Andor, Bokor Róbert főerdőtanácsosok, Payer István, Gruber Gyula, Balogh Ernő erdőtanácsosok, Doroszlay Gábor, Dezsényi Jenő erdőfelügyelők, Lukács József főerdőszámtanácsos bizottsági tagok és Térfi Béla erdőtanácsos, az alap jegyzője.

Elnök üdvözölvén a megjelent tagokat, bejelenti, hogy Gyöngyössy Béla főerdőtanácsos, bizottsági tag távolmaradását egyéb hivatalos elfoglaltságával kimentette és egyuttal felkéri Kovács Gábor főerdőtanácsos, bizottsági tagot, hogy a szabadságon lévő előadó Nagy Károly miniszteri tanácsos helyett jelen ülésen az előadói tisztet lássa el.

1. Jegyző felolvassa az alap számvevője által összeállított pénztári jelentést (lásd 887. oldalon).

A jelentés tudomásul vétetik.

2. Jegyző bejelenti, hogy a földmivelésügyi miniszter úr Önagyméltósága az alap 1913. évi zárószámadását a miniszteri számvevőség erdészeti csoportja által felülvizsgáltatta s a helyesnek talált számadás alapján felhatalmazta a bizottságot, hogy az alap számvevőjének a szokásos felmentvényt megadhassa.

A bizottság a bejelentést tudomásul véve elrendeli, hogy az alapszabályzat 8. §-ának 2. pontja értelmében a zárószámadás a mai ülés jegyzőkönyvében egész terjedelmében közzétételék s hogy az alap számvevőjének a szokásos felmentvényt megadassék. (Lásd 888. oldalon.)

II. Az 1913. évi tiszta jövedelem s ennek az alaptőkét megillető $\frac{1}{5}$ részének kiszámítása.

a) Valódi bevételek.

1. Járulékokból befolyt	76.043	88
2. Gyümölcsöző tőkék	18.252	07
A valódi bevételek összege	94.295	95

b) Valódi kiadások.

1. Kezelési kiadások	1.132	57
2. Különféle kiadások	68	21
A valódi kiadások összege	1.200	78

Összehasonlítás.

a) A valódi bevételek összege	94.295	95
b) A valódi kiadások összege	1.200	78
Tiszta jövedelem (II.)	93.095	17

A z alap álladéka 1914. év II. negyedének végén:

Folyószám	Megnevezés	A m. kir. posta- takarékpénztárnál		A magyar földhitel- intézetek országos szövetségénél (Altruista banknál)		Jegyzet	
		kézpénzben		értékpapírban			
		K	f	K	f		K
1.	Álladék a mult negyed végén	6153	59	30170	05	380000	—
	<i>Bevétel a folyó évnegyedben:</i>						
2.	Járlékok, adományok	19654	34	—	—	—	—
3.	Gyümölcsöző tőkék kamata	—	—	7615	—	—	—
4.	Különféle bevételek	—	—	—	—	—	—
5.	Átutalások {a postatak. pénzt.-hoz {az Altruista bankhoz	5000	—	—	—	—	—
6.	Értékpapírok eladásából	—	—	—	—	—	—
7.	Átfutó bevételek	—	—	—	—	—	—
8.	Vásárolt értékpapírok	—	—	—	—	20000	—
	Összesen	30807	93	37785	05	400000	—
	<i>Kiadás a folyó évnegyedben:</i>						
1.	Kiadás az alaptőkéből	—	—	—	—	—	—
2.	Kifizetett segélydíjak	21490	—	—	—	—	—
3.	Kezelési kiadások	42	80	—	—	—	—
4.	Különféle kiadások	—	—	—	—	—	—
5.	Átutalások {a postatak. pénzt.-tól {az Altruista banktól	—	—	5000	—	—	—
6.	Értékpapírok vásárlása	—	—	19200	—	—	—
7.	Átfutó kiadások	80	—	333	34	—	—
8.	Eladott értékpapírok	—	—	—	—	—	—
	Összesen	21612	80	24533	34	—	—
	Levonva a bevételből a kiadást, mutatkozik tiszta vagyon	9195	13	13251	71	400000	—
	Ebből az összegből esik:			422446	84		
	1. alaptőkére	—	—	302794	55	—	—
	2. folyó kezelésre	—	—	119652	29	—	—
	A folyó kezelésnél kimutatott összegeből esik:						
	a) 1913/1914. évre engedély- zett segélyekre	—	—	2030	—	—	—
	b) 1914/1915. évre engedély- zett segélyekre	—	—	74500	—	—	—
	c) 1914. évi tiszta jövedelem	—	—	43122	29	—	—

Budapest, 1914. évi július hó 1-én.

Geyer H. Viktor s. k.

m. kir. erdőszámvizsgáló, az alap számvevője

I. Zárószámadás.

Folyószám	T á r g y	M. kir. posta-takarék-pénztárnál		A magyar földhitel-intézetek országos szövetségénél (Altruista banknál)				Együtt		A főkönyv lapja
		készpénzben		értékpapírban						
		K	f	K	f	K	f	K	f	
	<i>Bevételek.</i>									
	Maradvány az 1912. évről:									
1.	Az alaptőkénél	—	—	79	38	241900	—	241979	38	1.
2.	A folyó kezelésnél	3881	39	7488	61	98100	—	109470	—	1.
	<i>Folyó évi bevételek.</i>									
3.	Járulékok és adományok	76043	88	—	—	—	—	76043	88	2.
4.	Gyümölcsöző tőkék kamatai	135	85	18116	22	—	—	18252	07	3.
5.	Különféle bevételek	—	—	—	—	—	—	—	—	4.
6.	Az Altruista banktól a m. kir. postatakarékpénztárhoz átutalt összegek	11000	—	—	—	—	—	11000	—	5.
7.	A m. kir. postatakarékpénztártól az Altruista bankhoz átutalt összegek	—	—	15000	—	—	—	15000	—	6.
8.	Átfutó bevételek	20	—	—	—	—	—	20	—	9.
9.	Beszerzett értékpapírok a vételár erejéig	—	—	—	—	—	—	—	—	10.
10.	Az értékpapírok vásárlásánál elért értékpapírnyeresség	—	—	—	—	—	—	—	—	10.
11.	Bevont biztosítékok címén 4461/1913. fm. sz. rend. átutalt értékpapírok	—	—	—	—	40000	—	40000	—	12.
	Bevételek összege	91081	12	40684	21	380000	—	511765	33	
	<i>Kiadások.</i>									
1.	Kifizetett segélydíjak	65290	—	—	—	—	—	65290	—	16.
2.	Kezelési kiadások	1132	57	—	—	—	—	1132	57	17.
3.	Különféle kiadások	61	—	7	21	—	—	68	21	18.
4.	Az Altruista banktól a m. kir. postatakarékpénztárhoz átutalt összegek	—	—	11000	—	—	—	11000	—	19.
5.	A m. kir. postatakarékpénztártól az Altruista bankhoz átutalt összegek	15000	—	—	—	—	—	15000	—	20.
6.	Átfutó kiadások	20	—	—	—	—	—	20	—	23.
7.	Értékpapírok vásárlására fordított összegek	—	—	—	—	—	—	—	—	21.
	Kiadások összege	81503	57	11007	21	—	—	92510	78	
	<i>Összehasonlítás.</i>									
1.	A bevételek összege	91081	12	40684	21	380000	—	511765	33	
2.	A kiadások összege	81503	57	11007	21	—	—	92510	78	
	Maradvány 1913. év végével (I)	9577	55	29677	—	380000	—	419254	55	

Ebből illeti az alaptőkét:

$\frac{93.095 \cdot 17}{5} = 18.619 \cdot 03$ K; maradna tehát kiosztható 93.095·17 —	
— 18.619·03 = 74.476·14 K, mivel azonban a segélyek csak kerek százásokban adatnak ki (74.500 K), ennél fogva az alaptőkére esik: 93.095·17 — 74.500 = 18.595·17 K. —	18.595 17

III. Az alaptőke nyilvántartása.

1. Maradvány az 1912. évről	241.979 38
-----------------------------	------------

*1913. évi gyarapodás:**a) Az 1912/13. tanévre engedélyezett segélyekből megszünt:*

1. Özv. Neviczky Miklósné Tibor nevű fiának 300 K segélyéből	270
2. Wolf Attila Margit nevű leányának 200 K segélyéből	80
3. Dianovszky Pál Mária nevű leányának 200 K segélyéből	200
4. Pajer István Ilona nevű leányánrk 200 K segélyéből	100
5. Molnár Imre Aranka nevű leányának 200 K segélyéből	80
	<hr/> 730 —

b) Az 1913/14. tanévre engedélyezett segélyekből megszünt:

1. Varga Kálmán Ganovszky Géza nevű gyámfiának 300 K segélyéből	270
2. néhai Graf Pál Bászler Bálint nevű mostohafiának 200 K segélyéből	120
	<hr/> 390 —

c) <i>Bevont biztosítékok címén F. M. 4461/1913. sz. rend. átutalt értékpapírok</i>	40.000
---	--------

d) A tiszta jövedelemből való részesedés:

1. Az értékpapírok vásárlásánál elért értékpapírnyereség	
2. Az 1913. évi jövedelemnek 1/5-öd része (II. szerint)	18.595 17
Az alaptőke maradványa 1913. év végén (III.)	<hr/> 301.694 55

IV. Folyó kezelés.

Maradvány az 1913. év végével (I. szerint)	419.254 55
Levonva az alaptőkére eső részt (III. szerint)	<hr/> 301.694 55
Marad a folyó kezelésre (IV.)	117.560

V. Segélyek nyilvántartása.*a) Az 1912/13. tanévre engedélyezett segélydíjak:*

1. Maradvány (hátralék) az 1912. év végén	— —	42.570 —
2. Erre kifizettetett 1913. augusztus hó végéig	41.840 —	— —
3. Megszünttetett a III. alatti a) 1—5 tételek szerint	730 —	42.570 —
<i>a) Hátralék 1913. év végén</i>	<hr/> — —	— —

b) Az 1913/14. tanévre engedélyezett segélydijak:

1. F. M. 76771/1913. sz. rendelettel engedélyezett	—	—	66.900	—
2. Erre kifizettetett 1913. december hó végéig ...	23.450	—	—	—
3. Megszüntetett a III. alatti b) 1—2 tételek szerint	390	—	23.840	—
b) Hátralék 1913. év végén ...	—	—	43.060	—
a) és b) együtt ...	—	—	43.060	—
c) Az 1914/15 tanévre segélyképen kiosztható (II.) szerint ...	—	—	74.500	—
A folyó kezelés összege (V—IV.)...	—	—	117.560	—

Budapest, 1914. évi január hó 29-én.

Geyer H. Viktor s. k.
m. kir. erdőszámvizsgáló,
az alap számvivője.

Ezt a zárószámadást az alap naplójával, főkönyvével és a számadási okmányokkal megegyezőnek és helyesen összeállítottak találtuk.

Budapest, 1914. évi május hó 22-én.

Kozma István s. k. *Nagy Károly* s. k. *Kaán Károly* s. k.

F. M. 1914. évi 80780. számhoz.

Számszerint megvizsgáltott, a főkönyv adataival összehasonlított és helyesnek találtatott.

Budapest, 1914. évi július hó 10-én.

(P. H.)

Lukács s. k.

Mentler s. k.

Kovács s. k.

3. Jegyző bemutatja Móré László segéderdőmérnök bejelentését, mely szerint az alpból 200 K-val segélyezett Erzsé leánya a segélyösszeget fel nem veheti, mert tanulmányait magánaton folytatta.

Együttal javasolja, hogy az így felszabadult és az alapszabályzat 25. §-a szerint újabb segélyezésekre fordítandó összegből özv. Szepesházi Jánosné János és Jolán gyermekeinek, valamint özv. Zsuffa Antalné László és Kálmán fiainak együttesen adományozott 700—700 K segélyösszeg 800—800 koronára emeltesék fel.

A bizottság a javaslatot elfogadva, elhatározza, hogy a megszüntetett 200 K segélyösszegnek ily irányú felhasználását fogja a földmivelésügyi miniszter urnál javaslatba hozni.

4. Jegyző bemutatja a közzétett pályázati felhívás folytán beérkezett segélykérvényeket.

Beérkezett összesen 246 kérvény, melyben 355 gyermek részére kérnek segélyt.

Együttal, mielőtt a tulajdonképeni segélyezési javaslatot bemutatná, előterjesztést tesz aziránt, hogy az alapszabályzat vonatkozó rendelkezéseinek módo-

sításával a segélyezés a leánygimnáziumokba, az országos m. kir. képzőművészeti főiskola polgári iskolai rajzitanitónői tanfolyamának, valamint az országos m. kir. iparművészeti iskolának, végül a kecskeméti m. kir. gazdasági tanitónőképzőnek rendes tanulóira is kiterjesztések.

A segélyben részesülésre nézve a szabályzatban foglalt rendelkezéseknek, valamint a fent javasolt módosításoknak alkalmazása folytán a pályázatból kiesik összesen 25 gyermek és pedig :

- a) 8 gyermek meg nem felelő tanintézet miatt.
- b) 11 gyermek meg nem felelő bizonyítvány miatt.
- c) 1 gyermek, mert a kérvény elkésve adatott be.
- d) 5 gyermek, mert egy tisztviselőnek 2, illetve 3 gyermeke csak akkor segélyezhető, ha az illetőnek legalább 4, illetőleg 5 ellátatlan gyermeke van.

A folyó évben segélyezésre fordítható 74.500 korona szétosztásánál tehát a javaslat szerint csak 330 gyermek volt tekintetbe vehető, kik az előadói javaslatba a reászorultság sorrendjében vétettek fel.

A bizottság beható eszmecsere után határozatilag kimondja, hogy :

a) a segélyezésnek javaslatba hozott kiterjesztéséhez, valamint ahhoz, hogy a most beérkezett segélykérvények már a javasolt módosítás figyelembevételével bíraltassanak el, a földmivvelésügyi miniszter ur jóváhagyásától feltételezetten a maga részéről hozzájárul ;

b) amennyiben a földmivvelésügyi miniszter ur az alapszabályzat ily irányú módosításához hozzájárul, erről az összes érdekelt szülőket és gyámokat oly hozzáadással értesíti, hogy a fent felsorolt tanintézetek valamelyikét látogatni szándékozó leánygyermekeik segélyezése iránt pótlólag beadandó kérvényeik az időközben esetleg beszüntetett segélyösszegek újbóli kiosztásánál a rendelkezésre álló összeg erejéig figyelembe fognak vétetni ;

c) megbizsa a mult ülés 2. pont alatt hozott határozatal kiküldött albizottságot annak a kérdésnek tanulmányozására és a vonatkozó javaslat előterjesztésére, hogy nem lenne-e indokolt a fent felsorolt tanintézeteken kívül a segélyezést még egyéb tanintézetek tanulóira is kiterjeszteni ?

d) az előadói javaslatot az abban eszközölt csekély módosításokkal magáévá teszi s azt mint saját javaslatát jóváhagyás és a segélyeknek a jövő tanévre való adományozása végett jelen jegyzőkönyvvel együtt a földmivvelésügyi miniszter ur elé terjeszti.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

K. m. f.

Kovács Gábor s. k.
m. kir. főerdőtanácsos, h. előadó.

Nagy s. k.
miniszteri tanácsos, h. elnök

Térfi Béla s. k.
m. kir. erdőtanácsos, jegyző.

Az „Erdészeti Lapok“ 1914. évi XVII. füzetének tartalma :

	Oldal
Fakereskedelem és faipar az 1913. évben. I.	871
KÜLONFÉLÉK. Figyelmeztetés — Segélyezett erdőtisztai gyermekek ...	882
ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA. Jegyzőkönyv az államerdészeti tiszt- viselők gyermekeinek nevelését segélyező intéző bizottságának 1914. évi július hó 24-én tartott üléséről ...	886
HIRDETÉSEK	I—VII

I

Az „Erdészeti Lapok“ 1914. évi XVII. füzetének HIRDETÉSEI.

**Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért
a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.**

Dijszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint *a)* faeladási hirdetéseknel 30 fillér, *b)* más hirdetéseknel 20 fillér. Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egységárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön mellékletek 25 gramm súlyig 70 koronáért, azontul 25 grammonként 25 koronával magasabb árért mellékeltetnek.

MÜLLER ÁRMÍN
vas- és fém-tömegcsikkek gyára,
erdészeti mérő- és jelzőeszközök
BUDAPEST, VI., ÜTEG-UTCZA 19. SZÁM.
TELEFON 137-57.

KÜLÖNLEGESSÉG:
Sándor Lajos m. kir. kereskedelemügyi
minisztériumi műszaki tanácsos **szab.**
„DIADAL“ talpfakapcsolóinak
kizárólagos gyártása ::

Az egyetlen hazai ilyenmü vállalat, hol mindennemü erdészeti szerszámok
jutányos áron központosítva vannak. Nincsen zavar a beszerzésnél,
gyors és pontos kiszolgálás, versenyárak. — Számos m. kir. állami erdő-
hivatal, járási erdőgondnokságok, városi és uradalmi erdőhivatal állandó
szállítója. Tömeges elismerőleveléi vevőktől.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. (3. XXIV. 17.)

PIEPER-féle „WALDTEUFEL“

német birod. szab.

fatuskó robbantásához.

PIEPER ADOLF gyára, MOERS a. RHEIN.

(U. XII. 11.)

KUZMA GYULA, hites törvényszéki szakértő,
erdőmérnöki irodája (2. XII. 10.)

ZÁGRÁB, Hercegovacska-u. 18/a.

:: ELVALLAL MINDEN SZAKBAVÁGÓ MUNKÁT. ::

Peremartoni NAGY SÁNDOR

Erdőértékesítési és erdőmérnöki iroda,
Budapest, VI., Liszt-Ferencz-tér 13. sz.

TELEFON: 50.

TELEFON: 50.

Erdőbirtokok, faállományok, erdei termékek értékesítése megbízás alapján. Adás-vételi szerződések, üzleti kötelevek felülbírálása. Erdőbecslések. Kihasznlási tervek. Erdei és fűrészüzemek szakellenőrzése. Házi kezelések berendezése, ellenőrzése. Fakereskedelmi szakvélemény peres és perenkívüli ügyekben. Usanceok ismertetése. Calculatiok.

(4-16)

Pályázati hirdetésny. Alulírott urad. erdőhivatalnál lemondás folytán egy központi erdőőri állásra pályázat nyittatik.

Javadalmazás: Havi 90 K, utólagos részletekben.

1 szobából álló butorozatlan lakás.

10 ürm hasábfa

10 ürm dorongfa

} házhoz szállítva.

Tabella szerint megállapított lódiij.

Külső munkánál, rajonján kívül, a megállapított napidij.

Díjtalan orvosi kezelés.

Megkivántatik: Megfelelő intelligencia, erélyes fellépés, nőtlen állapot, 24 év betöltése, szakiskola és szakvizsga eredményes (jó)

elvégezése, egészséges testalkat, magyar, német nyelvnek szóban és írásban tökéletes bírása, tót nyelvnek legalább szóban.

Az állás egy évig ideiglenes és 1914. évi nov. 1-én elfoglalandó.

Szabályszerűen kiállított és sajátkezüleg irt kérvények f. é. szeptember hó 15-ig alulírott erdőhivatalhoz küldendők be.

Gróf Königsegg-féle uradalom erdőhivatala.

Poroszka, 1914. évi július hó 18-án.

(6. IV. 4.)

Vaitzik Gyula

hitb. urad. főerdész.

A legújabb NOBEL-féle veszély nélkül kezelhető ASTRALIT

nevű robbantóanyaggal való erdőirtások a kézi-irtással szemben a következő előnyöket biztosítják:

A munkaidő két harmadának megtakarítását. Hihetetlen kevesebb munkaerőt. Jelentékeny kevesebb kiadást. Azonnal eketiszta, gyökermentes talajt, nem létezik többé eketörés. Indjart az első évben termést, mivel az ASTRALIT-tal való gyors robbantási munka következtében a tavaszi vetés ideje nem mulasztatik el. Nagyobb famennyiség termelést a gyökérfa kitermelése által. A gyökereknek és tuskóknak előnyösebb értékesítését, mivel szállítható nagyságban hasítódik össze. Nagymérvű és mély talajlazítást.

A legújabb NOBEL-féle szabad. veszély nélkül kezelhető ASTRALIT

nevű robbantóanyag: a jelenkor elismert legjobb és leghatásosabb biztonság i robbantóanyagja. Bármily robbantási munkánál a legnagyobb megtakarítást eredményezi. Az ASTRALIT a legnagyobb előnnyel még a következő munkálatoknál is használható: talajjavításhoz, talajlazításhoz, szőlőfogatáshoz, gyümölcsfagödrök ki robbantására, a vizet át nem boesátó rétegek áttöréséhez stb. stb. Az ASTRALIT lökés, dörzsölés és tüzzel szemben érzéktelen, amiért is a **hatóság** által „veszély nélkül kezelhető” robbantóanyagnak lett minősítve, minek következtében a dinamitra nézve fennálló elővigyázati szabályok, a szállítás és raktározás szempontjából, az ASTRALIT-ra nem terjednek ki; a vasuton **teher-és gyorsárúként** is szállítható. Az ASTRALIT minden munkásnak a kezébe adható.

A DYNAMIT NOBEL R.-T., WIEN és POZSONYBAN

szívesen szolgál felvilágosításokkal és az ilyen munkákhoz díjmentesen küld robbantótechnikusokat, kik a munkásokat bevezetik. **Tájékoztatót az ASTRALIT-ról és UTMUTATÓT a tuskóirtásról** ingyen küld. (5. VI. 3.)

Faeladási hirdetmény. — A papolczi állandó közösségben maradt birtokosság, a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter urnak 1909. évi 116/439/I/A—2. számú rendeletével állandó legelő gyanánt engedélyezett „Rozsdás” nevű erdőrészének körülbelül 150·0 kat. holdján található és törzsenkénti felvétel szerint 27.254 m³ luczhaszon- és 7889 m³ lucztüzifára becsült faállományát folyó 1914. évi szeptember hó 16-án délelőtt 10 óraker Papolcz

(Háromszék megye) községházánál megtartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen el fogja adni.

Kikiáltási ár 173.497 K.

Bánatpénz 17.349 K.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiirandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Az árverési és szerződési feltételek a birtokosság elnökénél, továbbá a kovásznai m. kir. járási erdőgondnokságnál rendelkezésre állanak. Az erdőgondnokságnál megtekinthető a részletes becslési munkálat is.

Az erdő Papolcz községétől 15,0, a barátosi vasut állomástól pedig 23,0 *km* távolságra van.

Papolcz, 1914. évi július hó 24-én.

Földes Balázs s. k.
birt. jegyző.

(7. II. 2.)

Barabás György s. k.
birt. elnök.

Hirdetmény. 5136/914. sz. — A Nagyenyed rt. város tulajdonát képező, „Holtmaros“-ban levő, mintegy 1975 darab tölgy-fatörzsnek mintegy 2800 *m*-re becsült faanyagja f. évi szeptember hó 30-án délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében nyilvános szóbeli és írásbeli árverésen el fog adni.

Becsérték 65.000 K.

Árverési feltételek a város kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyenyed, 1914. évi július hó 24-én.

(8. III. 2.)

A polgármester.

Árlejtési hirdetmény. 8587/1914 kig. szám. — Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsa egy tagban a várostól mintegy 5 *km*. távolban fekvő 40 éves (korhatárok 25—50 év) 0.9 tölgy, 0.1 bükk és nyár, zárlat 0.7 fatömeg 1917 tömörköbméter, 27 kat. hold

vágásterületének tömegét a városháza nagytermében folyó évi szeptember hó 7-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános szó- és írásbeli árlejtésen eladja.

Kikiáltási ár 11.502 korona. Részletes árverési és szerződési feltételek a városi tanács kiadóhivatalában délelőtt megtekinthetők.

Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsának, 1914 augusztus hó 12-én tartott üléséből.

(9)

A polgármester.

Árverési hirdetmény. 1155/1914. szám. — Szebenmegyei Alsópián község eladja f. évi október hó 4-én d. u. 2 órakor a községi irodában nyilvános szóbeli árverésen, a m. kir. földmivélsügyi miniszter urnak 1907. évi 116.371 sz. alatt jóváhagyott rendszeres gazd. üzemterv szerint I. a „D“ üzemosztály 1911., 1912. és 1913. évi vágásterületén „Costele văraticului“ nevű helyen 77·4 k. holdján található 127 m³ tölgyhasznofára és 4290 m³ tölgy- és bükküzifára becsült fahasználatot, valamint II. az „E 1“ üzemosztály 1911—1915. évi (ötévi) vágásterületén (Măcui erdőben) 31·5 k. holdján található 2488 m³ bükküzifára becsült fahasználatot, tövön az erdőben.

Kikiáltási ár az első csoportbeli fatömegre I. „D“ üzemosztály (Costele văraticului) 8937 kor., azaz nyolczezerkilencszázharminczhét korona és a második (II. „E 1“ üzemosztály, Măcui) csoportra 5100 kor., azaz ötezeregyszáz korona.

Bánatpénz 10⁰%, azaz 894 kor., ill. 510 korona.

A szóbeli árverés megkezdéséig kellő bánatpénzzel ellátott, szabályszerűen bélyegzett oly zárt írásbeli ajánlatok, melyek ajánlattevőnek határozott nyilatkozatát tartalmazzák, hogy ajánlattevő az árverési és eladási feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti' elfogadtatnak.

Hiányosan felszerelt, elkésve beadott és utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Községi előljáráóság.

Alsópián, 1914. évi augusztus hó 14-én.

Androne János s. k.

(10)

Clóran János s. k.

bíró.

s.-jegyző.

Pályázati hirdetés. 4561/1914. szám. — Az alulírott m. kir. erdőigazgatóság kerületében megüresedett öt (5) főerdőőri, illetve előléptetés esetén öt (5) erdőőri és öt (5) erdőlegényi vagy segéderdőőri állás betöltésére a folyó évi 4167. szám alatt kiadott pályázati hirdetés visszavonatik.

Kolozsvár, 1914. évi augusztus hó 17-én.

(11)

M. kir. erdőigazgatóság.

Feladási hirdetés. Gróf Zichy Béla erdőfelügyelősége Gamás, Somogy m., f. évi november hó 1-én délelőtt 10 órakor zárt írásbeli ajánlatok útján eladja a vrászlói uradalomhoz tartozó Kopetlanszky nevű, mintegy 39 m. h. kiterjedésű erdőrészben mintegy 3700 m³ erdeifenyő mű- és tűzifára becsült fatömeget tővön az erdőn 1914/1915. évi kitermelésre.

Kikiáltási ár 32.000 K, bánatpénz 3200 K, mely összeg vagy készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a budapesti központi jószágigazgatóságnál (IV., Ferencz József-rakpart 27. sz.) leteendő, vagy a zárt írásbeli ajánlattal egyidejűleg postán beküldendő.

A részletes szerződési feltételek a fenti jószágigazgatóságnál, vagy a gamás-tuskói erdőfelügyelőségnél betekintheők.

Az erdő a déli vasut komárvárosi állomásától 10—12 km-nyire fekszik, hová lőüzemre berendezett iparvasut vezet, mely esetleg vevőnek használatra állhat.

A terület- és fatömegért az uradalom nem szavatol, ellenben az erdőt bárki megtekintheti és becsülheti. Érdeklődőkért az érkezési idő bejelentésére kocsit küld a komárvárosi állomásra a vrászlói erdészet, u. p. Nemesvid, Somogy m.

Az uradalom fentartja magának a jogot, az ajánlattevők között szabadon választani, vagy ha megfelelő ajánlat nem tétetnék, az erdőt egyáltalában el nem adni.

Gamás, 1914. évi augusztus hóban.

(12. III. 1.)

Gróf Zichy Béla
erdőfelügyelősége.

Száraz tölgy- s egyéb törzsek eladása. 7277/1914. sz. — A draganeczi kir. erdőgondnokság Žuticza nevű I. számú vágás-sorozat 38. és 39. erdőrészletein előforduló s lizstharmit (Oidium)

folytán elszáradt, összesen 1854 m^3 -re becsült tölgy- s egyéb törzsek zárt írásbeli ajánlatok mellett nyilvános árverésen eladásra kerülnek.

A kikiáltási ár 3290 K.

A zárt írásbeli ajánlatok 1914. évi szeptember hó 6-án délután 5 óráig nyújtandók be a zágrábi kir. erdőigazgatósághoz, hol azok a tanácsteremben a következő napon délelőtt 10 órakor nyilvánosan fognak felbontatni.

A részletes becslési adatok, az árverési és szerződési feltételek, valamint az ajánlati űrlapok és borítékok az alulirott kir. erdőigazgatóságnál és a draganeczi kir. erdőgondnokságnál, u. p. Čazma, szerezhetők be.

Zágráb, 1914. évi augusztus hóban.

(13)

Kir. erdőigazgatóság.

